

Vetelin kunnan laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma 2021–2029

Vastuutaho ja valmistelijat ja tavoitteet

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. Vetelin kunnan hyvinvoinnin edistämisen työryhmä vastaa kuntalaisten hyvinvoinnin kehitystä kuvaavien indikaattorien seurannasta ja hyvinvointikertomuksen valmistelusta. Työryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, talousjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, vapaa-aikapäällikkö, hallintosihteeri (hyvinvointikoordinaattori), nuorisovaltuuston ja vanhus - ja vammaisneuvoston edustaja sekä muita asiantuntijatahoja tarpeen mukaan. Kunnanhallitus on nimennyt hyvinvoinnin edistämisen työryhmän ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinoinnin työryhmäksi kunnassa.

Kunnanvaltuusto hyväksyy hyvinvointikertomuksen -ja suunnitelman kerran valtuustokaudessa. Kuntalaisten hyvinvoinnin kehitystä ja hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä raportoidaan valtuustolle vuosittain. Hyvinvointikertomus tukee kuntalaisten hyvinvointia edistäviä strategisia valintoja kuntastrategiassa ja käytännön toimenpiteiden valmistelua ja toteuttamista kunnassa. Hyvinvoinnin kehitystä arvioidaan indikaattorien avulla kesällä virkamiestyönä ja hyvinvointia lisäävistä toimenpiteistä päätetään vuosittain osana kunnan talousarviotyötä. Hyvinvointia lisääviin toimenpiteisiin varaudutaan sekä Vetelin kunnan käyttötaloudessa että investoinneissa. Hyvinvointikertomusta päivitetään jatkuvalla käytännöllä. Tavoitteena on, että kaikki kunnan toiminta tukee kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.

Hyvinvointikertomuksen tavoitteena on kerätä tietoa kuntalaisten hyvinvoinnin kehityksestä, arvioida hyvinvoinnin kehityksen suuntaan ja päättää tarvittavista toimenpiteistä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ovat indikaattorikohtaisia. Varsinaisia tavoitearvoja ei ole määritetty, vaan tavoitteena kaikissa indikaattoreissa on kuntalaisten hyvinvoinnin kohentuminen eli myönteinen kehityssuunta. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialue Soiten kanssa alueellisissa työryhmissä.

Hyväksytty valtuustossa 26.9.2022 § 37

Päivitetty hyvinvoinnin edistämisen työryhmässä 16.6.2025

Päivitetty indikaattoritieto 11/2025

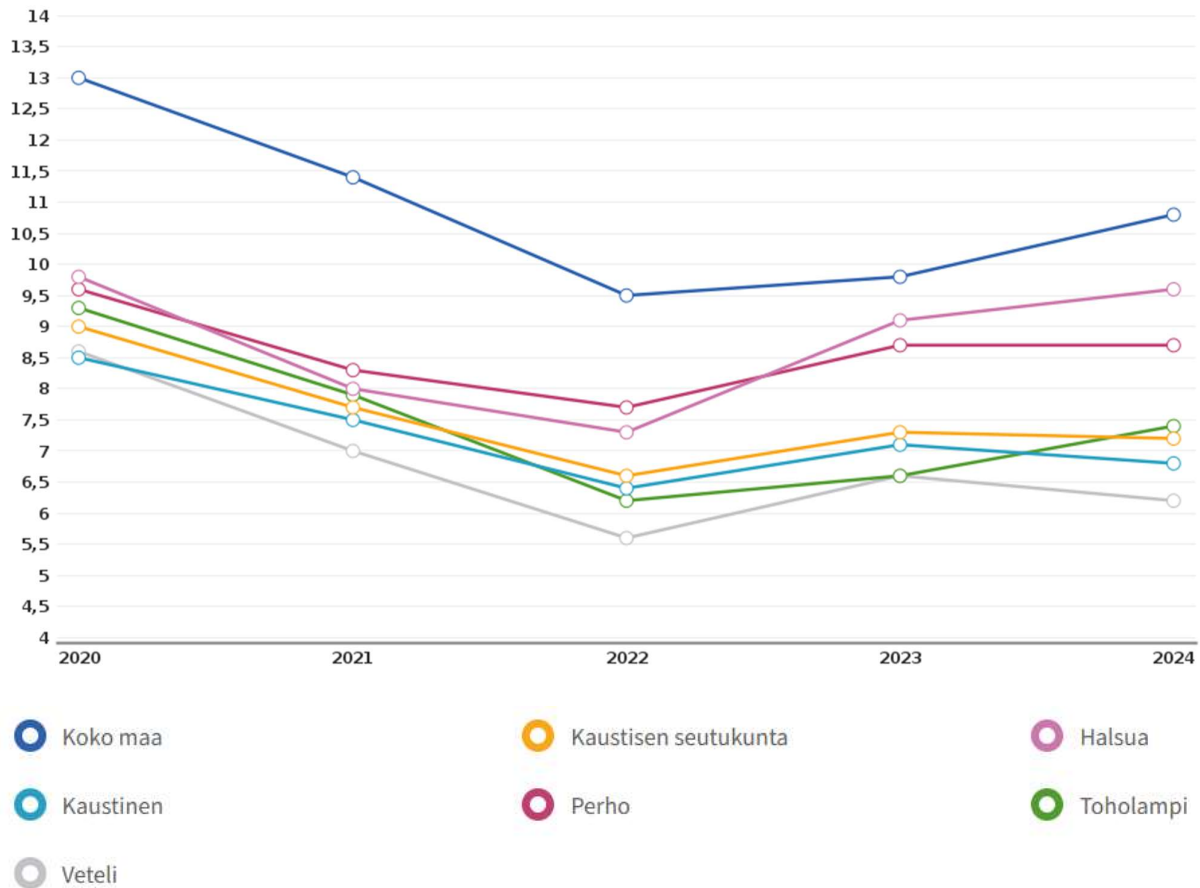
Voimassa olevia kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämistä tukevia toimenpiteitä Vetelin kunnassa:

- Nuorten urheiluakatemia toiminta yläkoulussa ja lukiossa
- Yhteistyö EHYT ry:n kanssa ennalta ehkäisevässä päihdetyössä ja pelikasvatuksessa
- Paikallinen etsivä nuorisotyö
- Lapset puheeksi menetelmä ja lapsiperheiden palveluohjausyhteistyö (ITLA ja AO)
- Koululaisten kerhotoiminta ja Suomen mallin mukainen kerhotoiminta
- Kouluvalmentaja ja koulunuorisotyöntekijä
- Ankkuritoiminta
- Luontopäiväkotiryhmä
- Kuntalaistilaisuudet vuosittain
- Liikuntaneuvontapalvelu
- Kulttuuria kaikille Kaikukortti kulttuurisetelitoiminta
- Paikallinen kuntouttava työtoiminta
- Yhdistystapaamiset ja yhteistyö
- Kuntalaisten toiveiden kuuleminen palvelujen järjestämisessä ja eri ikäryhmien tarpeiden ottaminen huomioon
- osallistava budjetointi
 - Torpan kentän parkkipaikan kunnostaminen
 - Määrärahan myöntäminen nuorten järjestämälle tapahtumalle
- ruokahuollon kehitystoimenpiteet (palvelumuotoiluyhteistyö oppilaat, henkilökunta)
- Säännölliset liikuntapaikka ja liikuntareitti-investoinnit

- **Soiten ikäihmisten monialainen palvelupiste**
- **Koulukeskuksen ja kirjaston peruskorjaus ja uudistaminen**
- **Uudet kevyenliikenteenväylät määrärahojen puitteissa ja asuinalueiden valaistuksen lisääminen vuosittain**
- **Uimarantojen ja ulkoilualueiden kunnostus**
- **Taidekartanon kulttuuri ja yhdistysyhteistyö**
- **Omatoimikirjastotoiminta (tauolla peruskorjauksen ajan)**
- **Vetelin kesämarkkinat vuosittainen**
- **vauvalahja 1000 euroa vuosittain viiden vuoden ajan**
- **kunnan kuntosalin ja uimahallin maksuton käyttö henkilöstölle**
- **erityisliikuntakortti**
- **henkilöstön epassi**
- **omaishoitajien palveluseteli 7000 euron määräraha**
- **uudet nuorisotilat**
- **huomaa hyvä konsepti peruskoulussa**
- **someturvan käyttöönotto**

TOIMEENTULO

Työttömät % työvoimasta

ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

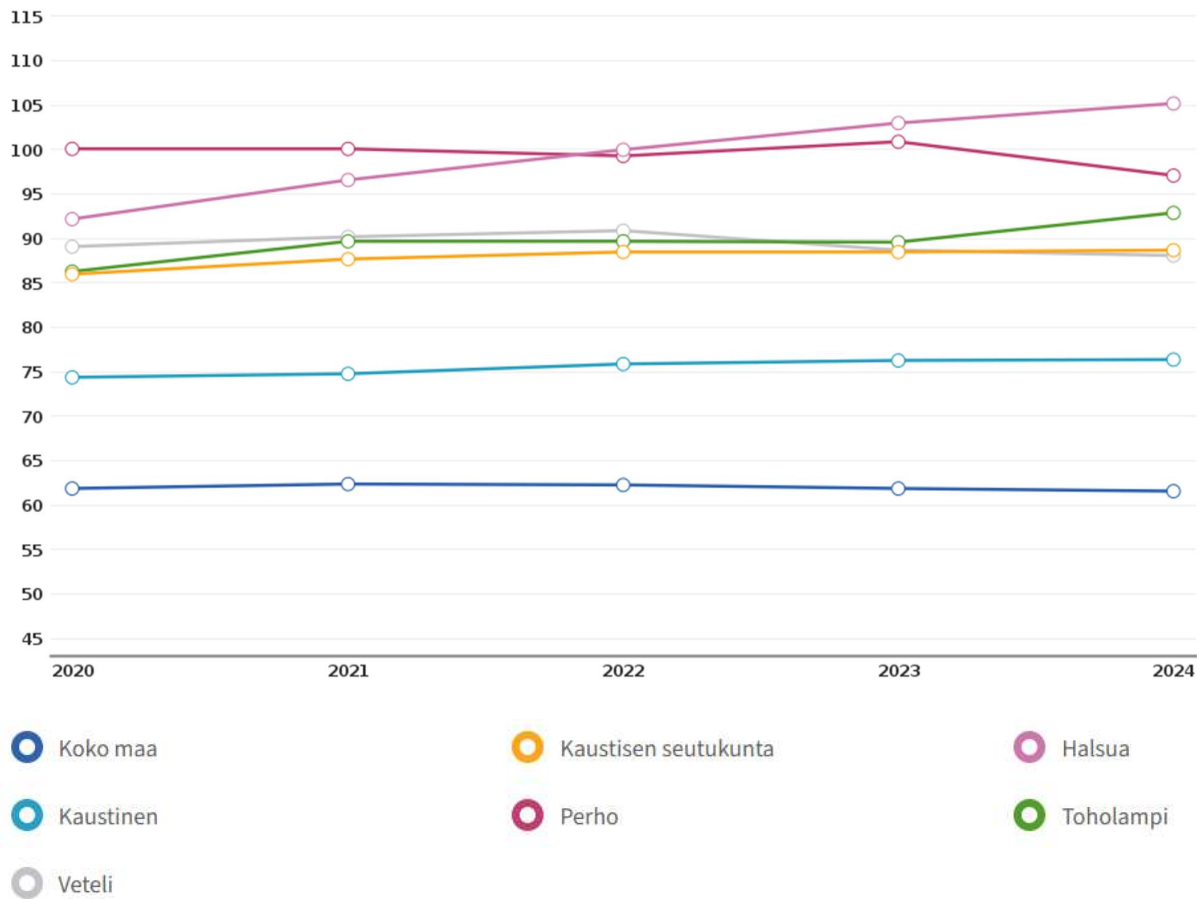
- Vallitsevaan työllisyystilanteeseen vaikuttavat mm. työpaikkojen houkuttelevuus ja työskentelyolosuhteet sekä työvoimatarjonta
- yritysten suhdannekehitys on ollut vaihteleva ja sukupolvenvaihdoksia ja liiketoiminnan myyntiä eläköitymisen takia suunnitellaan
- kuntouttava työtoimintaa järjestetään

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Yritysten toimintaedellytysten kehittäminen kuntastrategian mukaisesti ja tukeminen
- Vetelin Energia Oy:n kasvustrategian toteuttaminen
- kesätyöntekijöiden palkkaaminen mahdollisuuksien mukaan konsernitasolla
- Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta, kuntouttava työtoiminta
- Soiten koordinoima työkykyä lisäävä hanke ym. toiminta
- kuntamarkkinoinnin kehittäminen (videot)

VÄESTÖ

Huoltosuhde demografinen

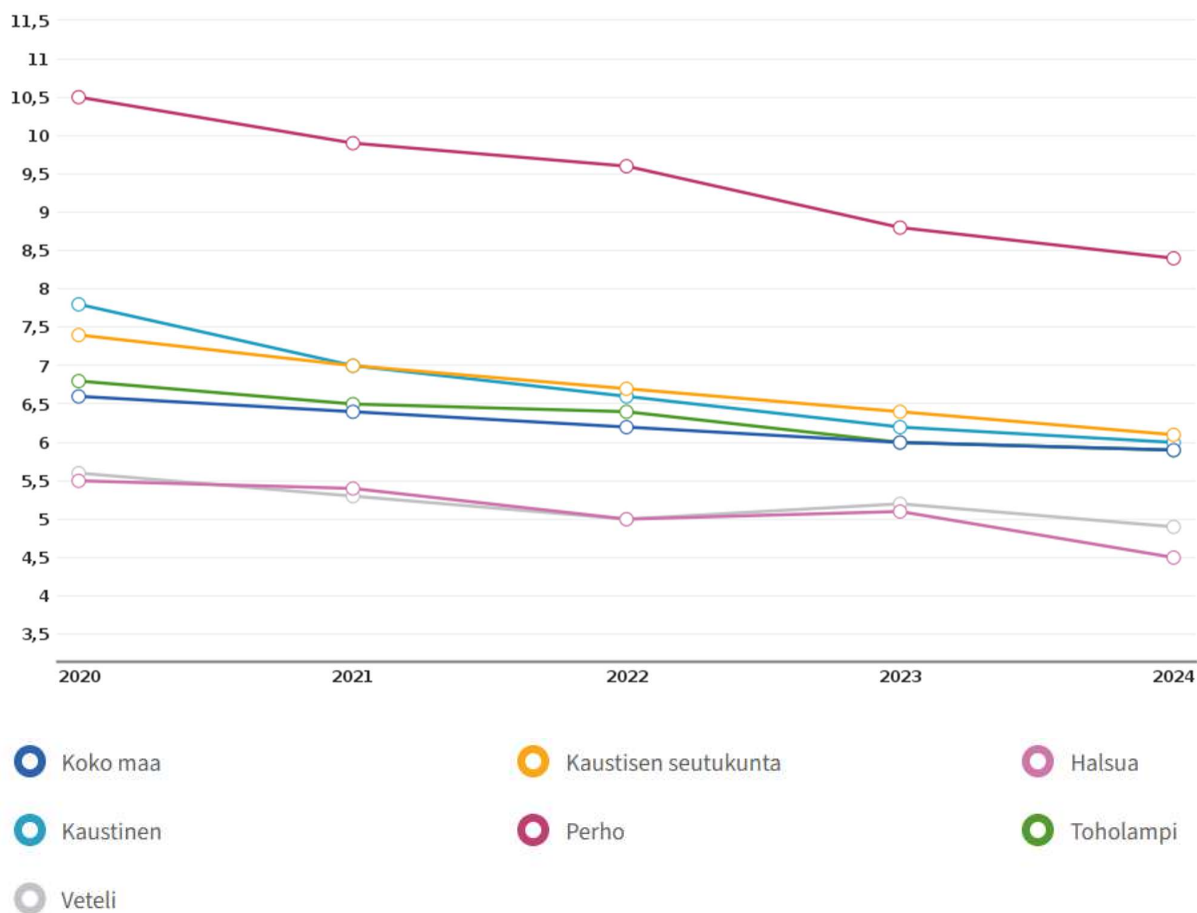
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- Maaseudun ikärakenne poikkeaa kaupungeista
- mm. investointien kohdentuminen alueelle ja työllisyys vaikuttaa indikaattoriin

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Kehitetään yritysten toimintaedellytyksiä
- Panostetaan perheiden palveluihin esim. lapset puheeksi toimintamalli
- vauvalahja 5000 euroa käytössä
- investointi koulukeskukseen

0-6 – vuotiaiden osuus väestöstä %

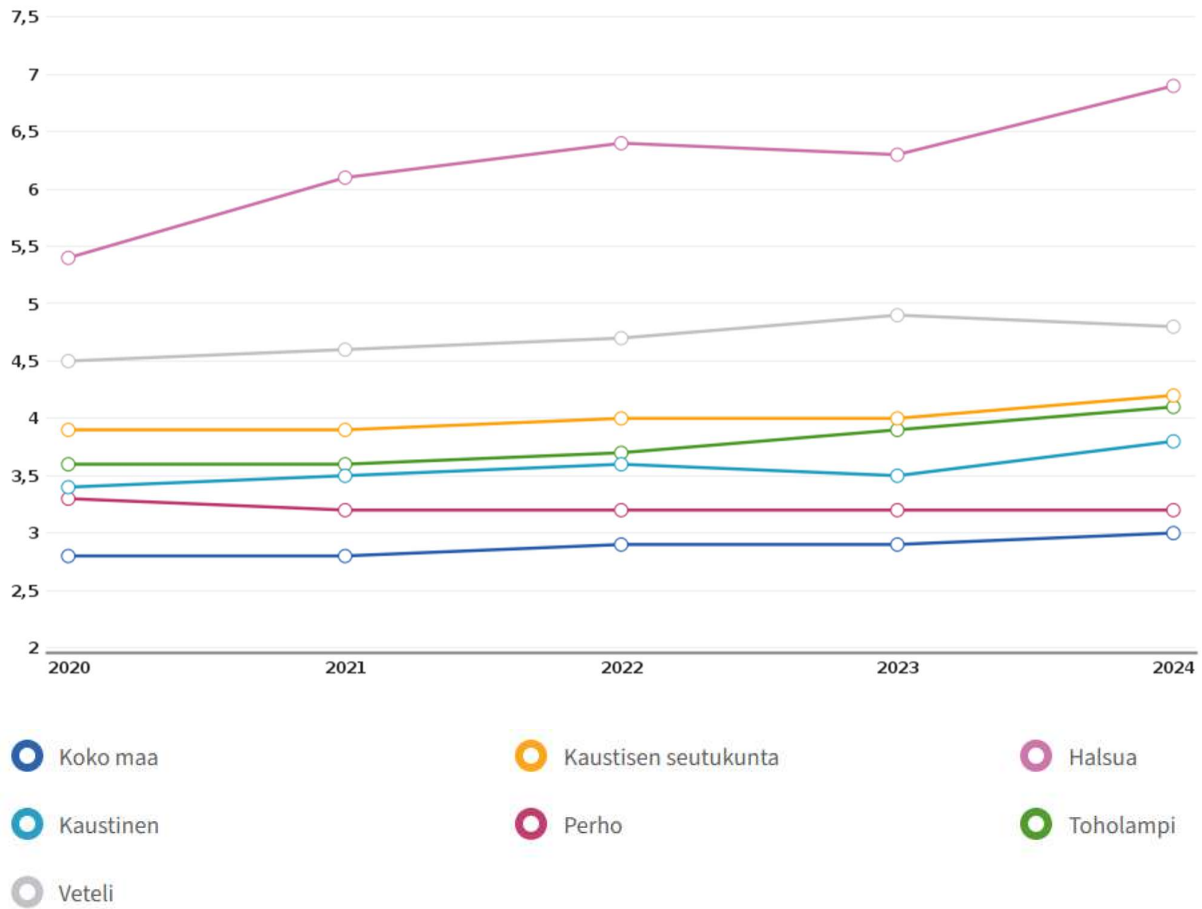
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- työllisyys vaikuttaa perheiden luottamukseen tulevaisuuteen
- kuntalaisten keski-ikä on nousussa

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Panostetaan perheiden palveluihin
- vauvalahja
- varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja lukiokoulutukseen panostaminen

85 vuotta täyttäneet % väestöstä

ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaalla)

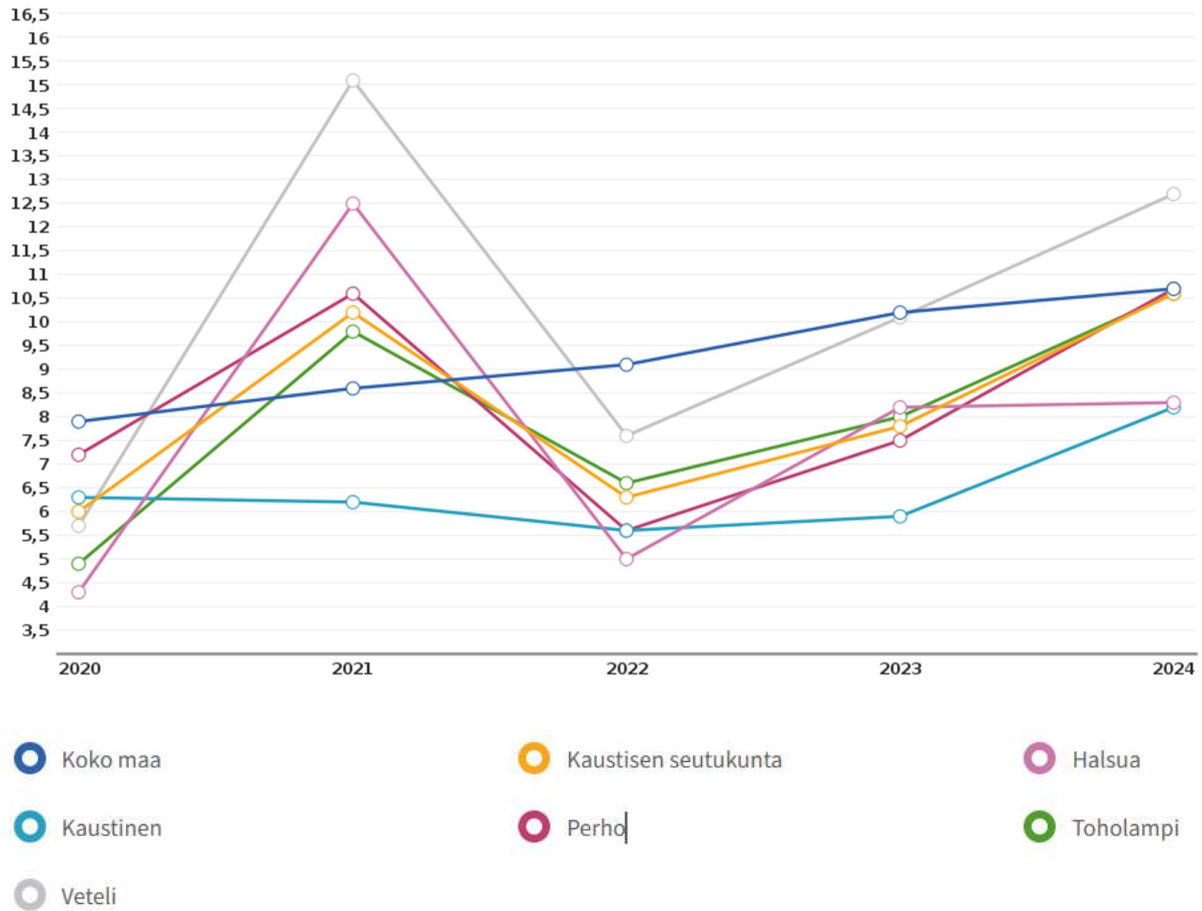
- Vetelissä on seutukunnan keskiarvoa enemmän vanhusväestöä
- Soite panostaa kotisairaaloimintaan ja kotiin tarjottaviin palveluihin
- Soiten senioripalvelupiste on kunnassa

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- kunnassa varmistetaan senioriasuntojen riittävyys
- kehitetään asunto- ja palvelutarjontaa
- lumenaurastukea myönnetään ikäihmisille
- yhdistysten tukeminen palvelujen tarjoamisessa

TERVEYS JA HYVINVOINTI

0-17 – vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus % vastaavan ikäisestä väestöstä

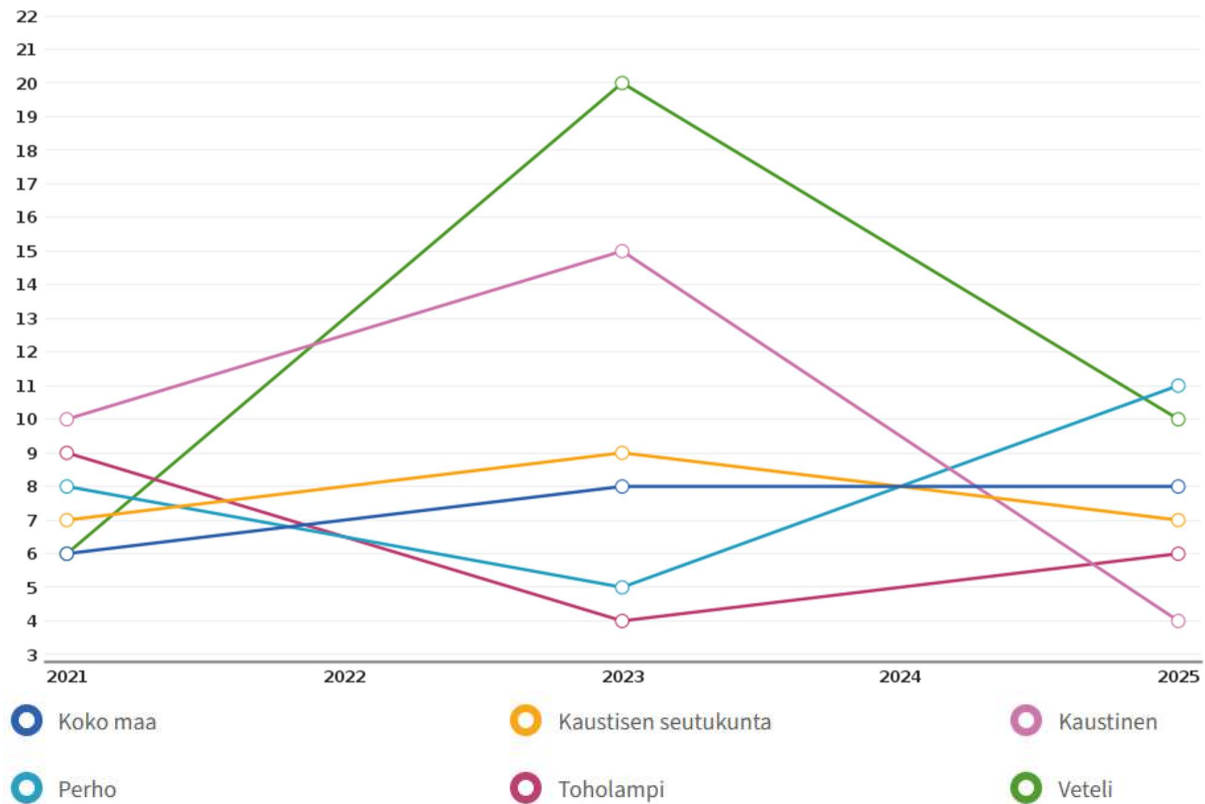
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- Alueellista yhteistyötä on tehty hyvien toimintamallien kehittämiseksi
- Varhainen puuttuminen ongelmiin ja turvallinen elinympäristö vaikuttavat indikaattoriin

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Jatketaan yhteisövaikuttavuustyötä, erilaista tiimiyhteistyötä ja hyviä toimintamalleja. Kehitetään näitä
- Lapset puheeksi -toimintamalli käytössä
- edistetään perhekeskustoimintaa

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

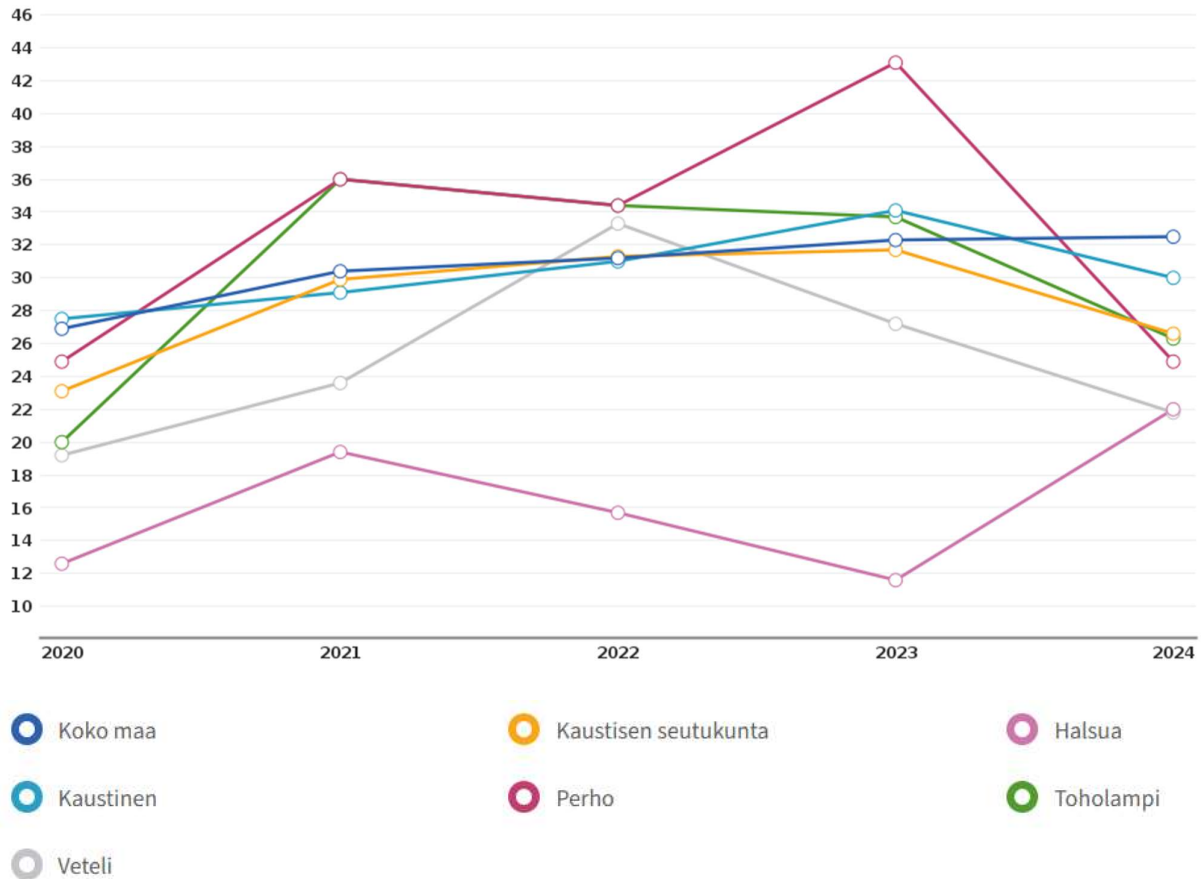
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatö keväällä)

- Kokemukset koulukiusauksesta ovat lisääntyneet

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Uusia toimintamalleja on otettu käyttöön kuten huomaa hyvä ja lapset puheeksi toimintamallit
- koulukiusaamiseen on kiinnitetty huomiota ja puututtu viime vuosina seuraavasti:
 - o someturva on otettu käyttöön
 - o sähköinen Wilmalomake kiusaamisesta ilmoittamiseen
 - o TCM ryhmänhallinta - ja RYMY positiivisen käyttäytymisen tukemisen koulutukset
 - o sovittelukoulutusosaaminen
 - o ammattilaisten vierailut kouluissa
 - o ankkuritoiminta

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64 -vuotiaat / 1000 vastaavan ikäistä

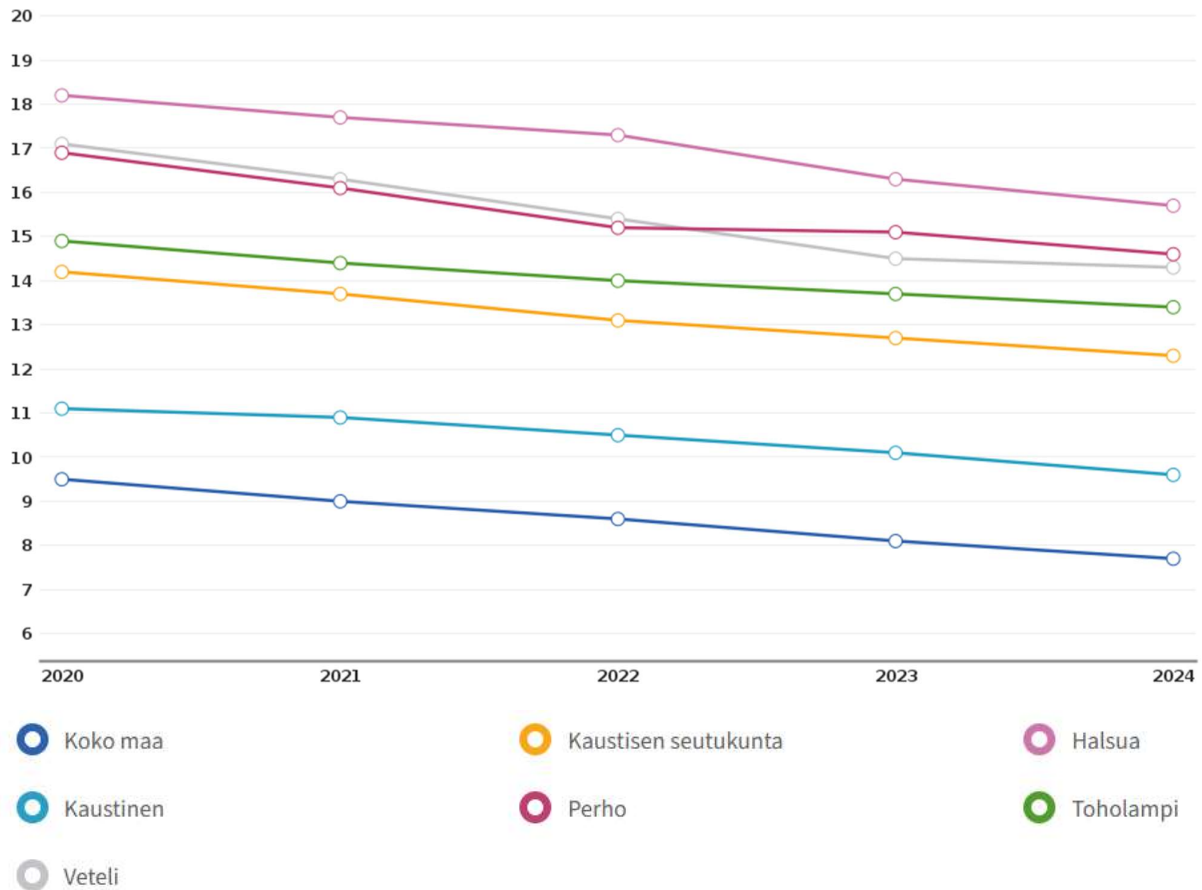
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- korona-aika ja maailmantilanne vaikutti kehitykseen kielteisesti
- kanssakäyminen ja aktiviteetit vaikuttavat kehityksen suuntaan

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Keski-Pohjanmaan hyvinvointiyhteistyössä on Soiten johdolla laadittu osana alueellista hyvinvointikertomusta mielenterveys ja päihdestrategia. Vetelissä on käynnissä ennalta ehkäisevän päihdetyön strategiatyö
- Jatketaan alueellista hyvinvointiyhteistyötä ja strategian täytäntöönpanoa
- Ollaan mukana alueellisissa hankkeissa
- Mielenterveyden ensiapukoulutusta on järjestetty monipuolisesti

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin verenpainetaudin vuoksi oikeutettuja 25 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

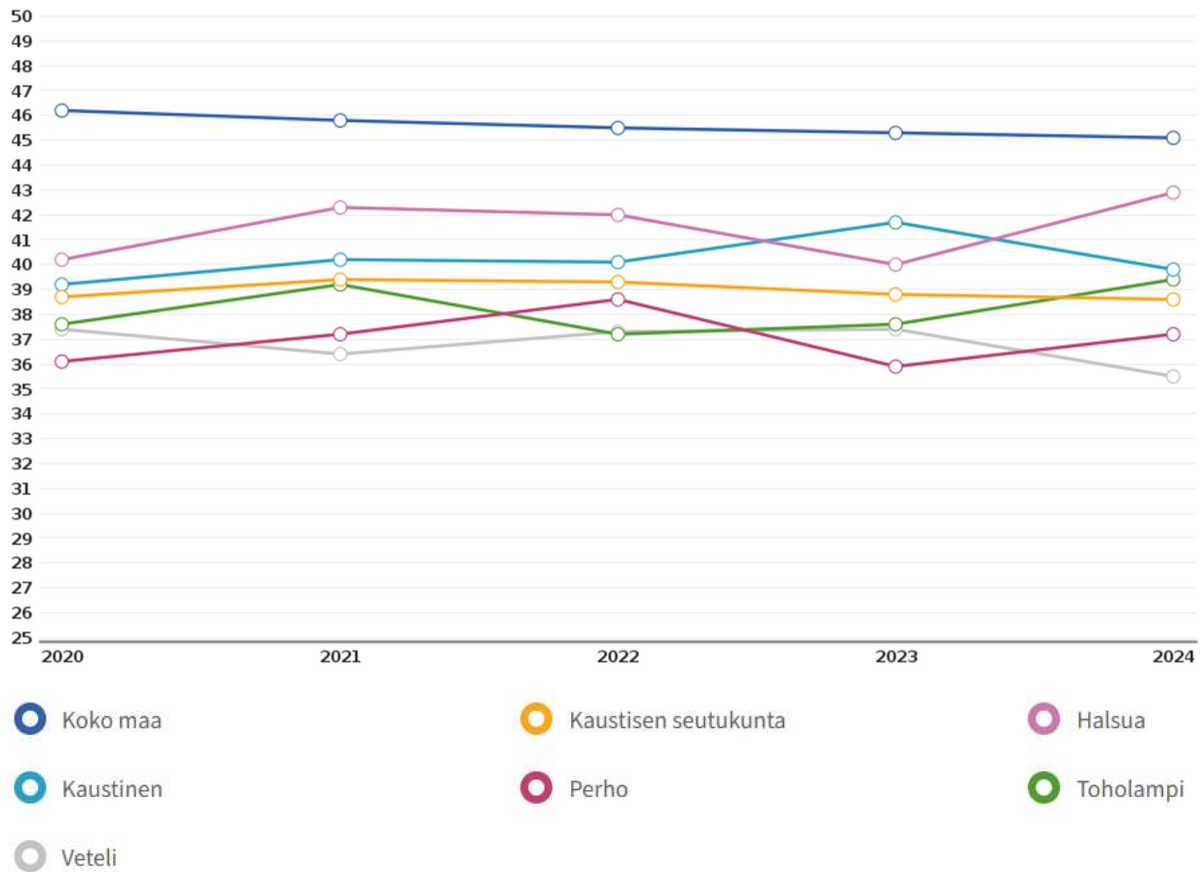
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- Kehitys on ollut pääosin myönteistä

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Tuetaan ryhmäliikuntamuotoja ja tarjotaan monipuolisia liikuntapalveluita
- Liikuntaneuvontaa järjestetään kaikenikäisille

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

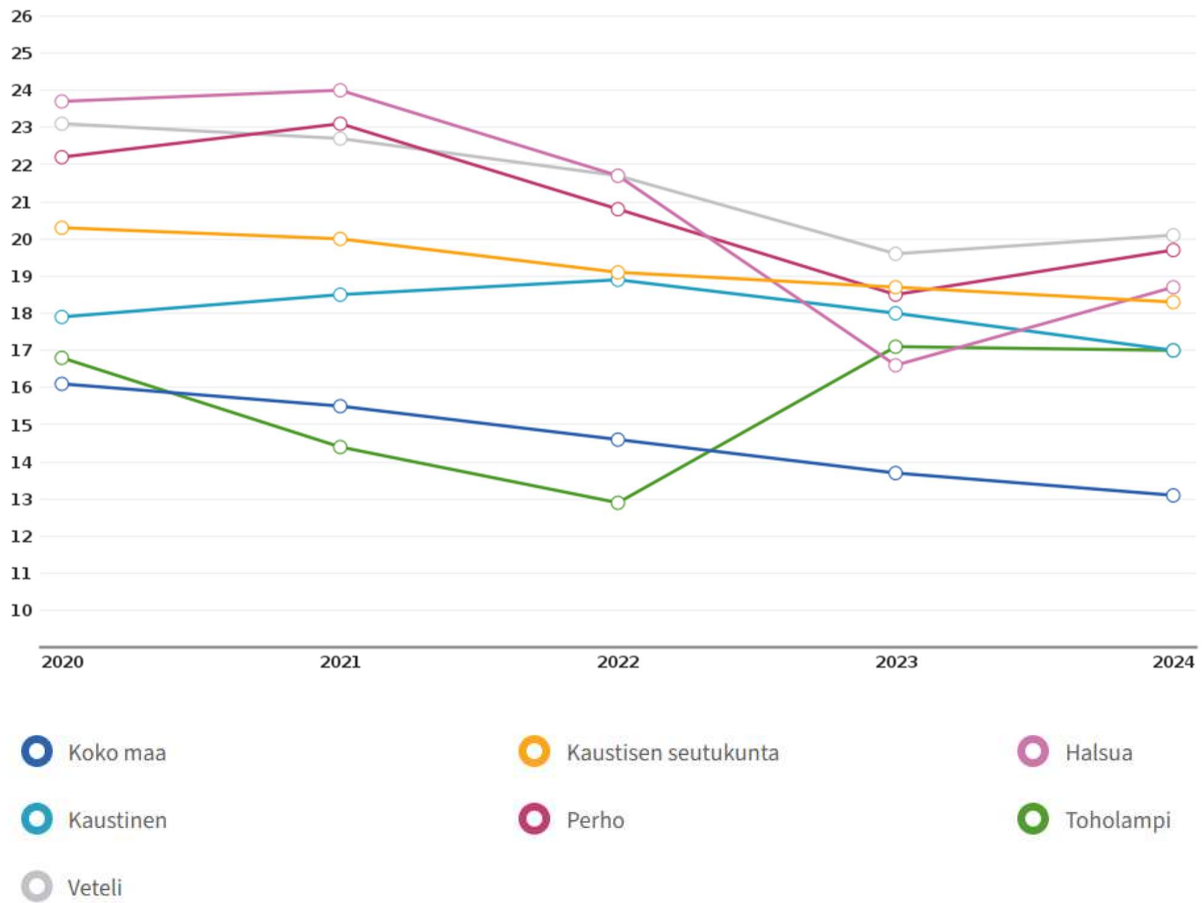
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- Ei merkittävää muutosta
- Kaupungeissa elintaso on korkeampi ja kynnys yksinasumiseen pienempi

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Soiten koordinoimaan toimintaan ja hankkeisiin osallistuminen (esim. omaishoitajien ainutlaatuisesti arjessa porrastettu tukimallihanke)
Yhdistysten ja järjestöjen toiminnan tukeminen
- Senioriasuntojen lisääminen
- Yhdistys -ja järjestötoiminta ja seurakuntatyö tukevat yksinasuvien hyvinvointia
- Ystävätoimintaa järjestetään Keski-Pohjanmaalla
- Kotihoitokäynneillä ja ammattilaisten etäyhteydellä on merkitystä hyvinvoinnille
- hyvinvointilähete ja linkkihenkilötoiminta

Säännöllisen kotihoidon 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

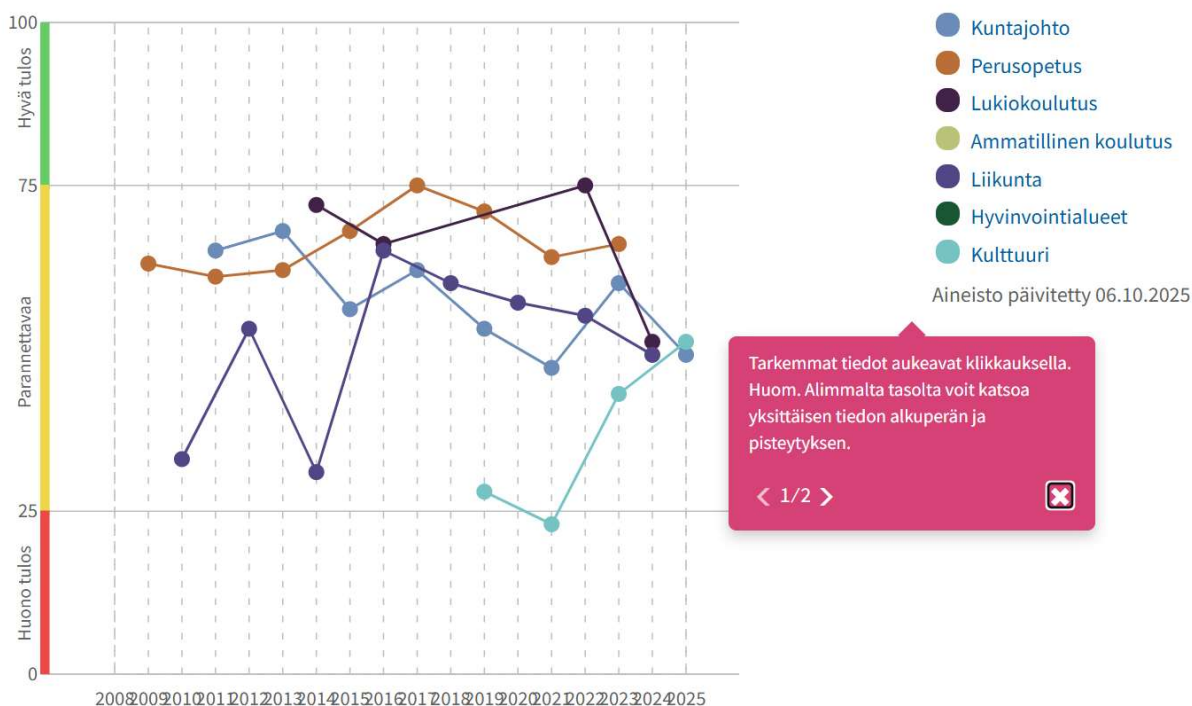
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- Soiten toimintamallit tähtäävät iäkkäiden ihmisten kotona asumisen tukemiseen
- Elintavat ja terveys vaikuttavat indikaattoriin
- Palvelujen saatavuus vaikuttaa indikaattoriin

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Osallisuuden tukeminen kunnan toiminnassa
- Yhdistysten toiminnan tukeminen
- Liikuntapalveluihin panostaminen
- Kannustetaan kylien asukkaita osallistumaan liikuntaryhmiin, jotka edesauttavat terveysliikuntaa ja yhteisöllisyyttä

Kaikki sektorit : Veteli

Pisteet	Veteli	Koko maa
Kaikki sektorit	53	72
Kuntajohto	49	85
Perusopetus	66	64
Lukiokoulutus	51	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	49	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	51	77

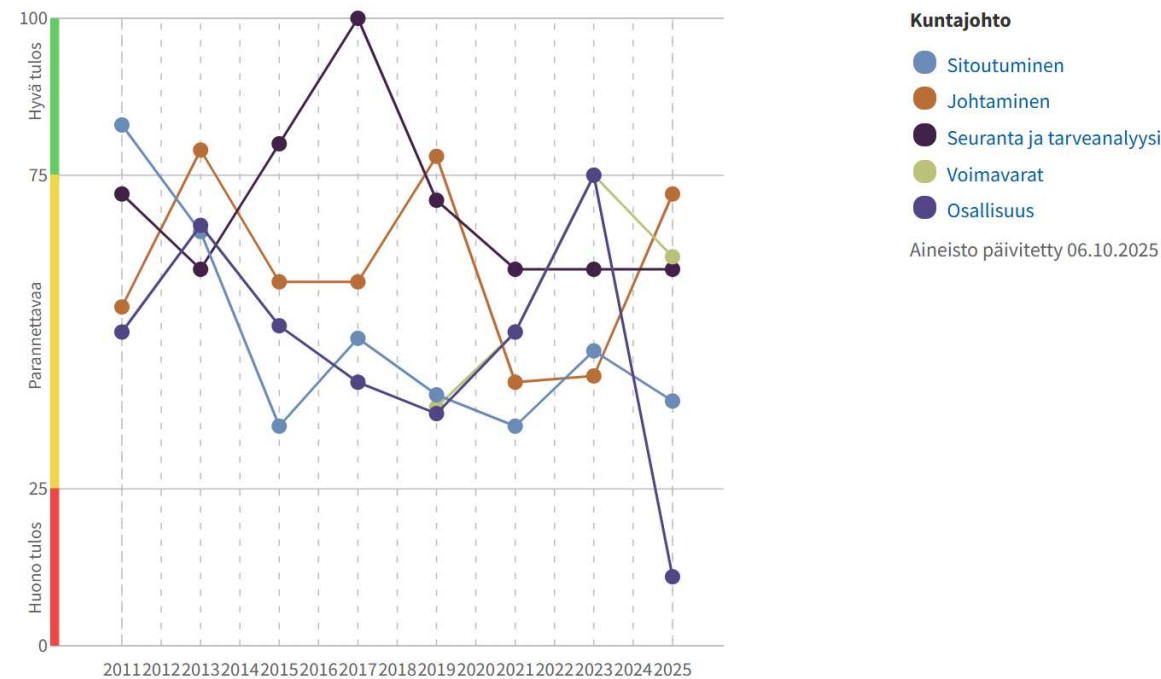
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo keväällä)

- Teaviisarin indikaattoreihin vaikuttaa tehtyjen toimenpiteiden raportointi
- Toimenpiteiden seuranta, kirjaus ja raportointi nostavat indikaattoreita

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Jatketaan panostuksia kuntalaisten terveyden edistämiseen talouden ja toiminnan suunnittelulla ja kuntalain mukaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisellä

Kuntajohto : Veteli

← Pisteet	Veteli	Koko maa
Kuntajohto	49	85
Sitoutuminen	39	87
Johtaminen	72	87
Seuranta ja tarveanalyysi	60	95
Voimavarat	62	71
Osallisuus	11	83

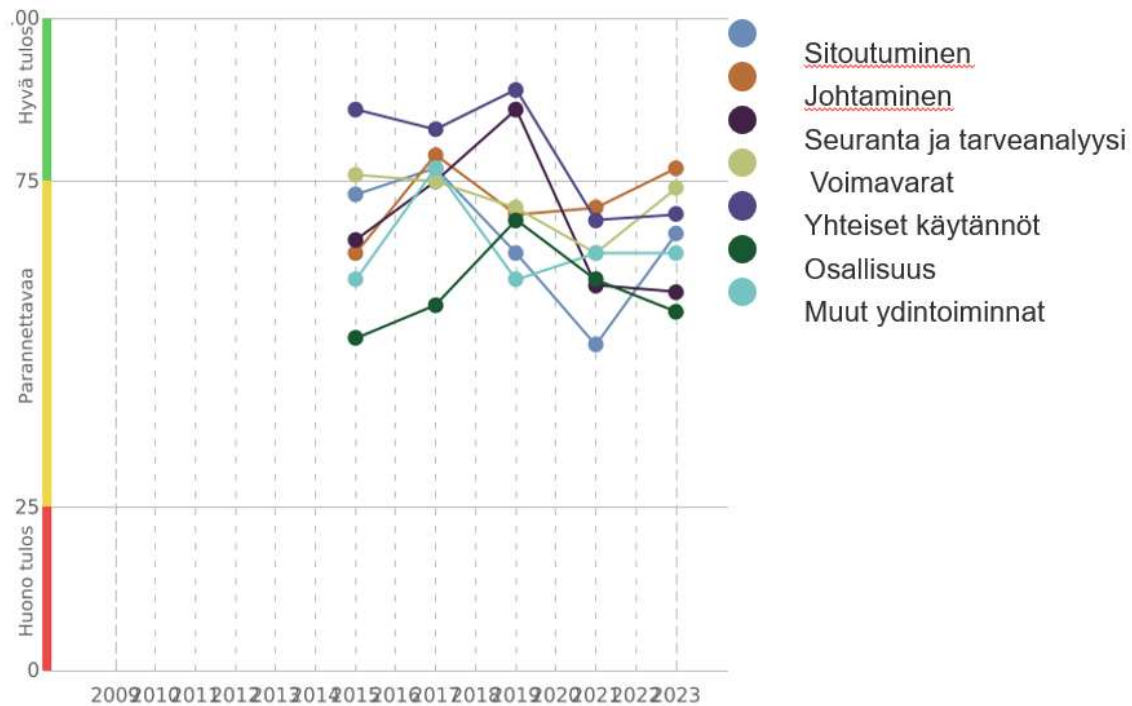
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- Tehtyjen toimenpiteiden ja vaikutusmahdollisuuksien raportointi vaikuttaa indikaattoriin

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Raportoidaan kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet ja hyvinvointitoimenpiteet
- Suunnitellaan päätösten vaikutusten arvioinnin toteuttamista ja dokumentointia
- Osallistava budjetointi on käytössä

Perusopetus : Vetelin kunta

Perusopetus : Vetelin kunta

	Vetelin kunta	Koko maa
Perusopetus	66	64
Sitoutuminen	67	58
Johtaminen	77	77
Seuranta ja tarveanalyysi	58	63
Voimavarat	74	61
Yhteiset käytännöt	70	72
Osallisuus	55	60
Muut ydintoiminnot	64	57

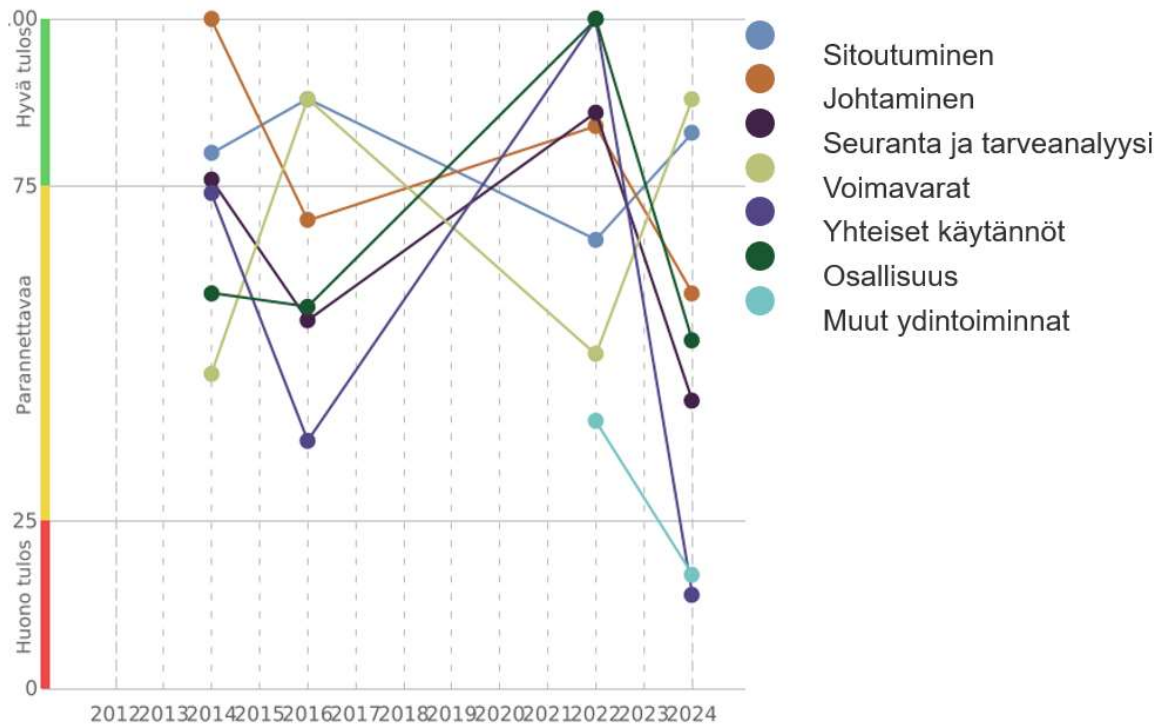
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- kehitys on ollut myönteistä

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsitteily strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- panostetaan osallisuutta lisääviin toimintamalleihin ja raportoidaan niitä
- Nepsy toiminta, TCM, lapset puheeksi toimintamalli
- yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on tiivistetty
- ITLA kehittämissyhteistyö
- koulukiinteistöjen uudistaminen
- huomaa hyvä ja toimintamalli

Lukiokoulutus : Veteli

	Veteli	Koko maa
Lukiokoulutus	51	69
Sitoutuminen	83	72
Johtaminen	59	80
Seuranta ja tarveanalyysi	43	68
Voimavarat	88	57
Yhteiset käytännöt	14	82
Osallisuus	52	66
Muut ydintoiminnot	17	55

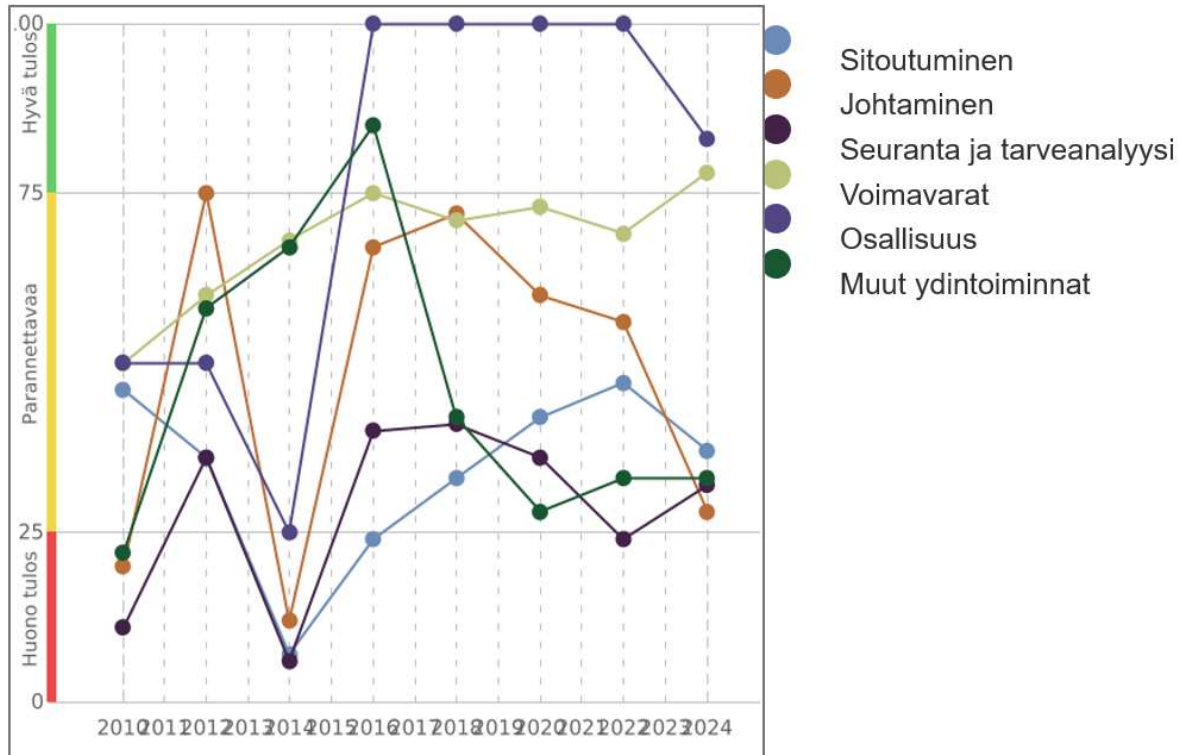
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatö keväällä)

- Lukiotoimintaan on panostettu

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- panostetaan osallisuutta lisääviin toimintamalleihin ja ryhmäytymiseen
- koulukiinteistöjen uudistaminen
- NUVA toiminta
- Liikunta akatemia toiminta

Liikunta : Veteli

	Veteli	Koko maa
Liikunta	49	69
Sitoutuminen	37	66
Johtaminen	28	62
Seuranta ja tarveanalyysi	32	72
Voimavarat	78	58
Osallisuus	83	80
Muut ydintoiminnot	33	79

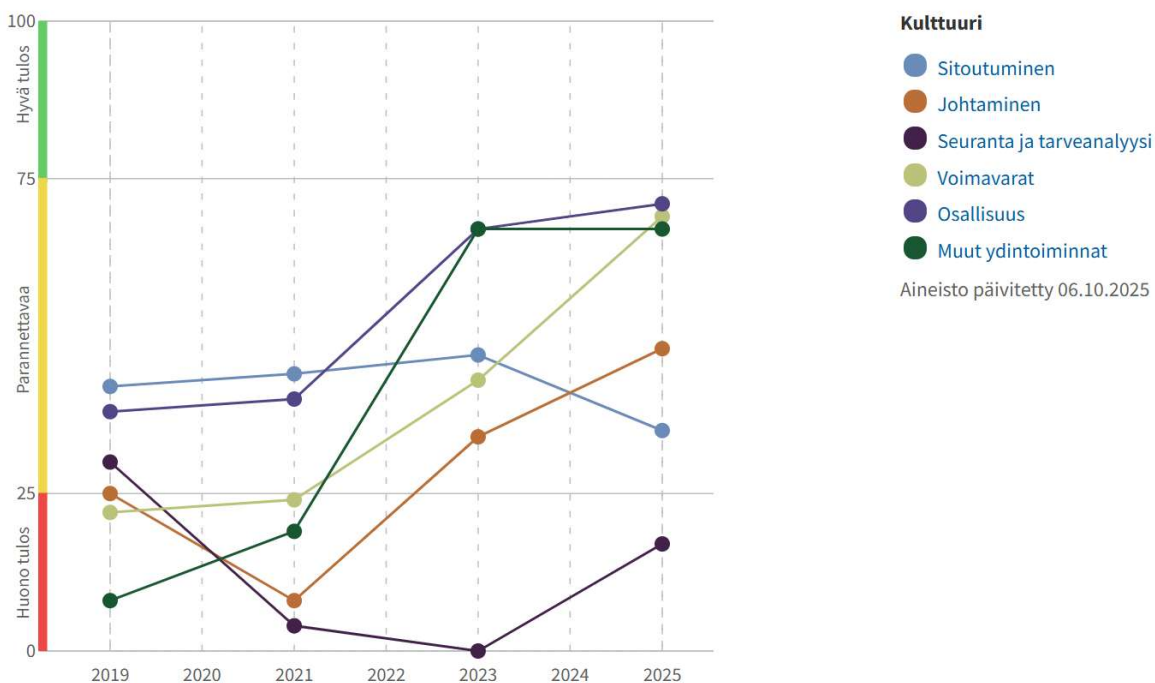
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- Liikuntapaikkoja on kehitetty ja laajennettu
- Liikunnalla on merkittävä rooli kunnassa

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Liikuntapaikkoja ja mahdollisuuksia kehitetään vuosittain
- Kannustetaan kuntalaisia liikkumaan ja järjestetään liikuntakampanjoita ja luontoliikuntaa
- Järjestetään ryhmäliikuntaa kaikille kuntalaisille, kerhotoimintaa lapsille ja nuorille ja kehitetään uusia liikuntamuotoja
- Osallistutaan hanketoimintaan yksin ja yhteistyössä ja raportoidaan hyvinvoinnin tilanne
- erityisliikuntakortti on käytössä
- liikuntaneuvonnan järjestäminen

Kulttuuri : Veteli

		Veteli	Koko maa
Kulttuuri		51	77
Sitoutuminen	i	35	67
Johtaminen	i	48	86
Seuranta ja tarveanalyysi	i	17	70
Voimavarat	i	69	68
Osallisuus	i	71	82
Muut ydintoiminnot	i	67	88

ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- kunnassa tuetaan kulttuuria monin eri tavoin kuten vapautuksin tilavuokrista

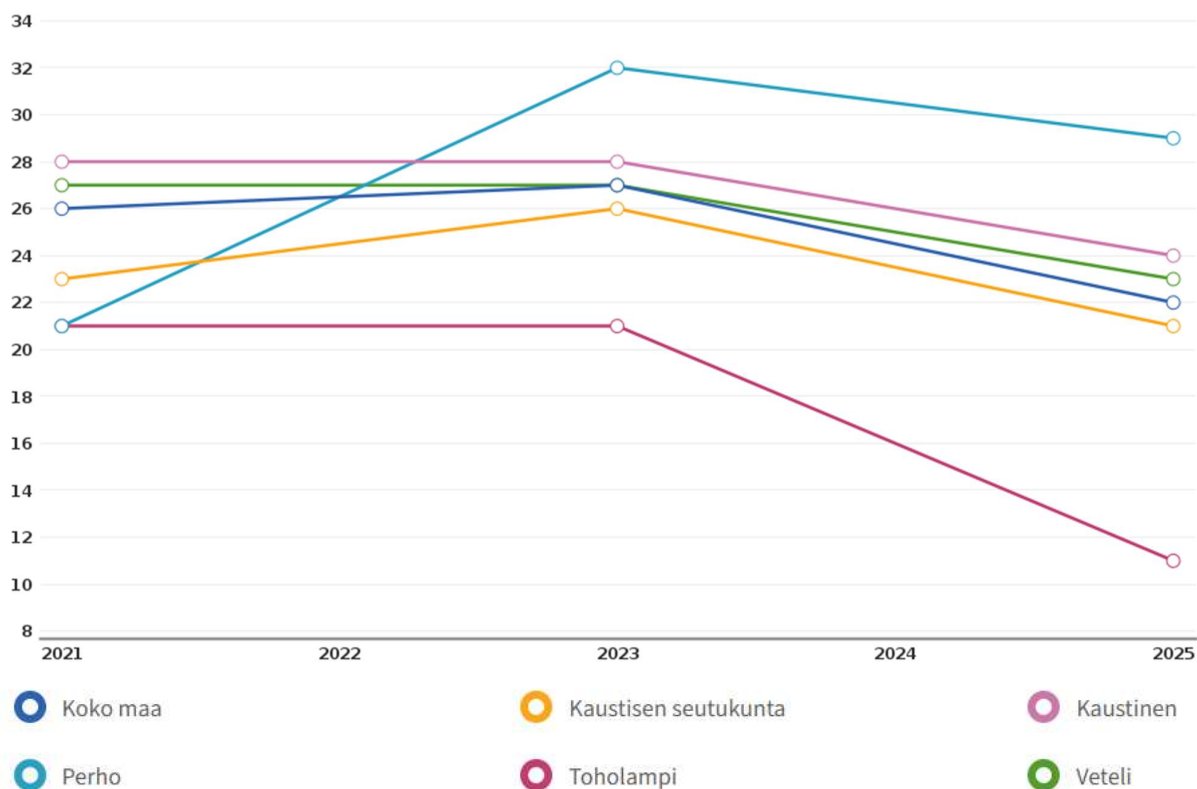
HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- tuetaan yhdistyksiä ja vapaaehtoistoimijoita avustuksin ja tapahtumien järjestämisessä
- luovutetaan ilmaista tilaa yleisötapahtumia ja näyttelyitä varten
- panostetaan toimenpiteiden raportointiin
- kulttuurikasvatussuunnitelma on tehty, yhteistyö lasten kulttuurikeskus Lykyn kanssa, taideprojektit
- omatoimikirjasto on tauolla peruskorjauksen takia
- Taidekartanoa on kehitetty ja kehitystä jatketaan, galleriatilat, tekniikka yms.
- kulttuuriavustuksia myönnetään
- Kulttuuria kaikille seteli ja opintoseteliavustus (kansalaisopisto)

HYTE KERROIN

TULOSINDIKAATTORIT

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

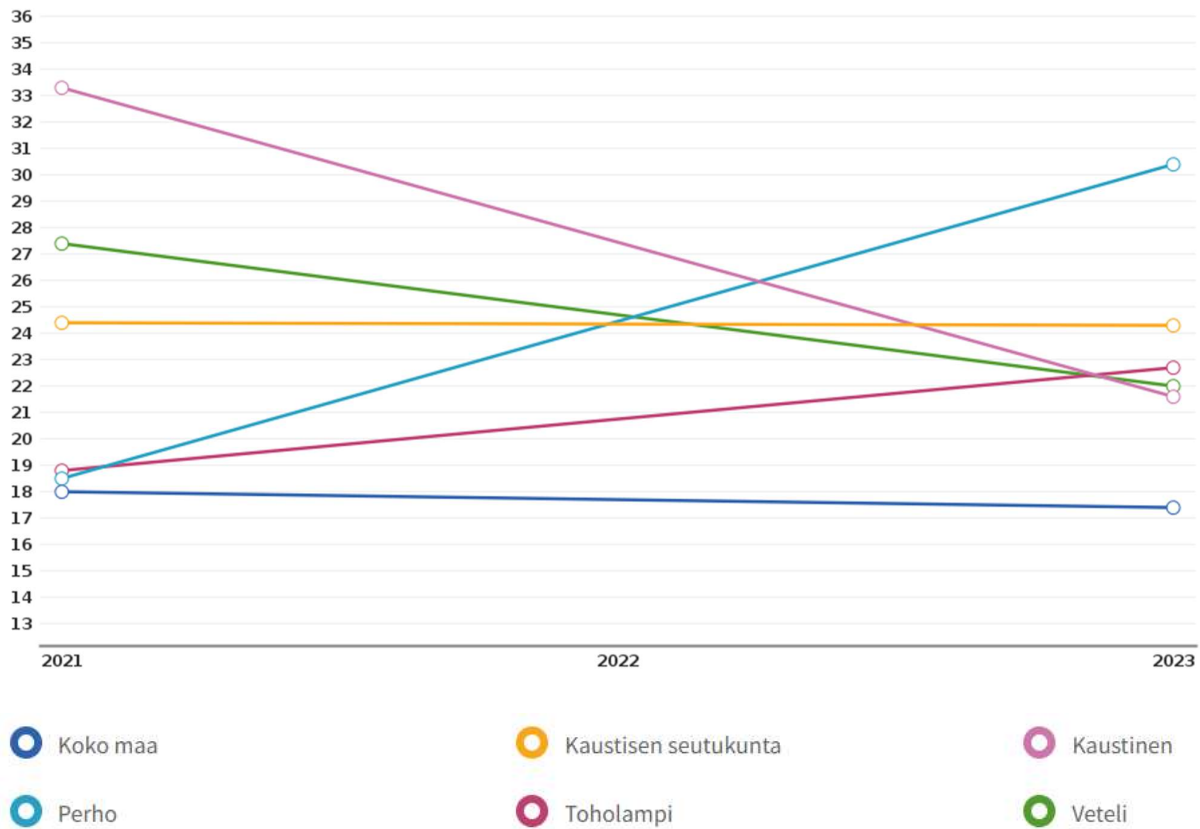
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- Vetelissä on panostettu urheiluakatemiaan, liikuntamahdollisuuksiin, välineisiin ja liikuntaryhmiin
- indikaattoriin vaikuttaa vahvasti nuoren oma käsitys terveydentilastaan verrattuna muihin
- asiantuntijapalvelut kuten koulupsykologi ja koulunuorisotyöntekijä on saatu käyttöön

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Liikkuva yläkoulu toimintamalli ja paikallinen urheiluseurayhteistyö
- Nuoret ja päättäjät kohtaaminen
- Ennaltaehkäisevä päihde ym. työ. ammattilaisten vierailukäynnit kouluissa EHYT ry
- huolehditaan kiinteistöjen kunnosta ja peruskorjauksesta
- panostetaan henkisen hyvinvoinnin palveluihin ja osallisuuden kehitykseen
- kouluruokailua ja ruoan tarjoamista kehitetään

Ylipaino osuus 8. ja 9. luokan oppilaista

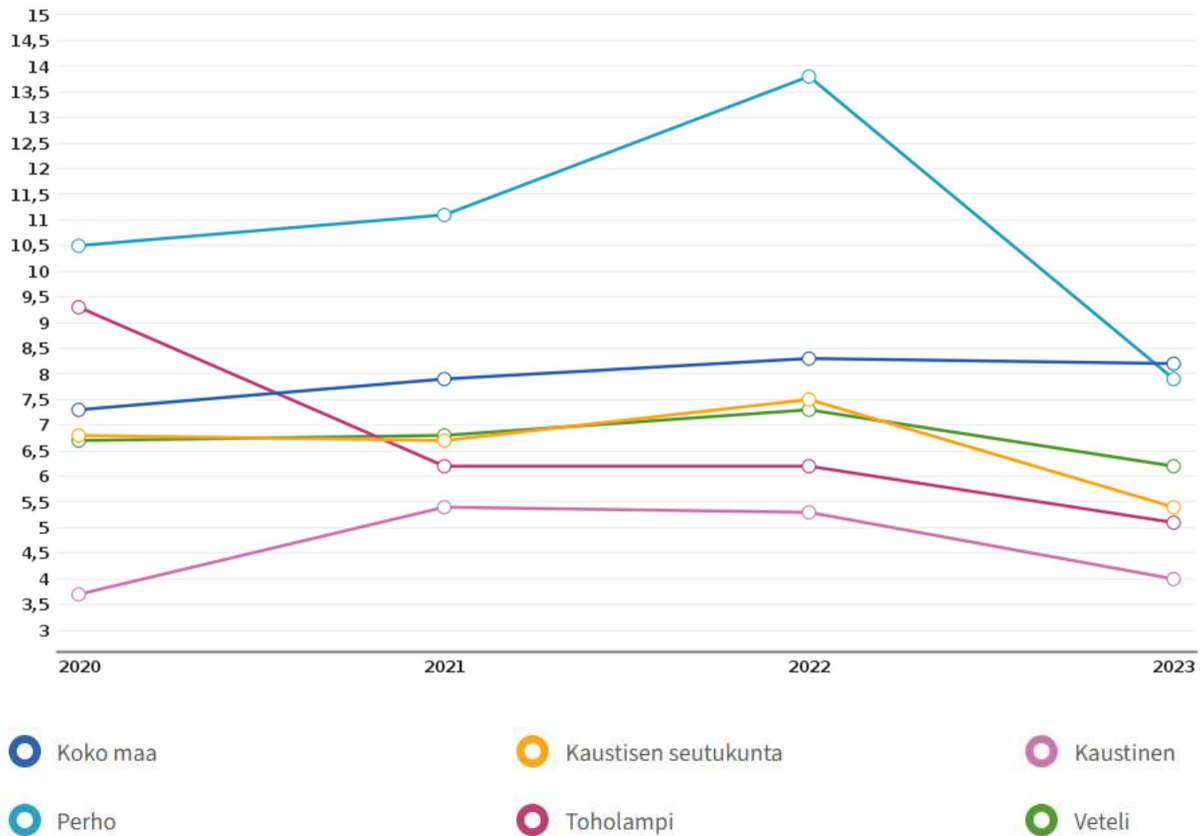
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- Vetelissä on panostettu urheiluakatemiaan, liikuntamahdollisuuksiin, välineisiin ja liikuntaryhmiin

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Liikkuva koulu toimintamalli ja paikallinen urheiluseurayhteistyö
- panostetaan henkisen hyvinvoinnin palveluihin ja osallisuuden kehitykseen
- kouluruokailua ja ruoan tarjoamista kehitetään
- liikuntakampanjat lapsille ja nuorille
- koulujen kerhotoiminnassa on paljon liikuntakerhoja

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä

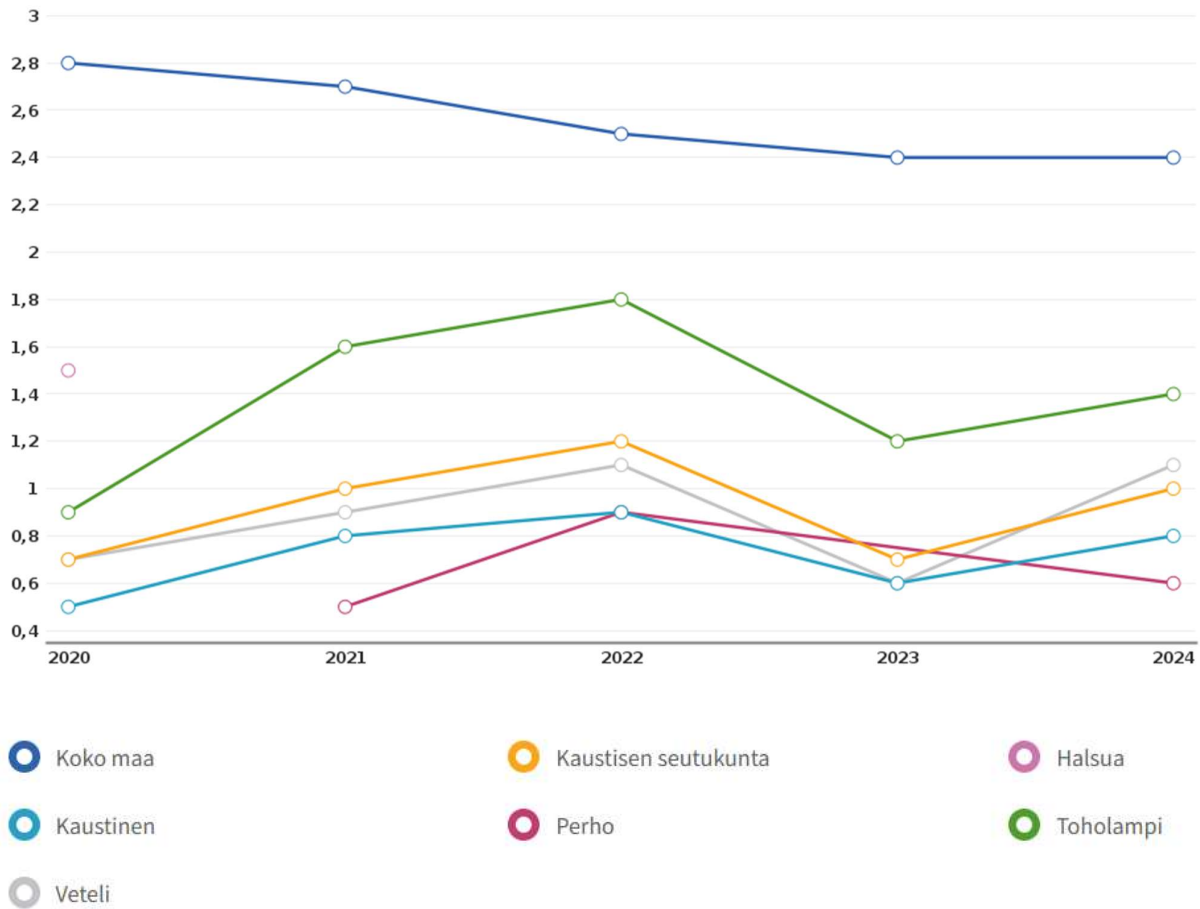
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatö keväällä)

- indikaattoriin vaikuttavat vahvasti elämän muut osa-alueet ja hyvinvointi
- monialaista ammatillista koulutusta on paljon tarjolla maakunnassa
- oppivelvollisuuden laajentuminen on vaikuttanut kehitykseen myönteisesti

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Yhteistyö toisen asteen koulutuksen kanssa ja sen ylläpitäminen
- Kuraattorien, OPO, etsivän nuorisotyön ja muiden ammattilaisten tuen jatkaminen ja yhteistyön kehittäminen
- Etsivän nuorisotyön kehittäminen ja näkyvyyden lisääminen
- Mello ry nuorten työpajatoiminta
- Ohjaamotoiminnan kehittyminen
- Ankkurihanke

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64 – vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä

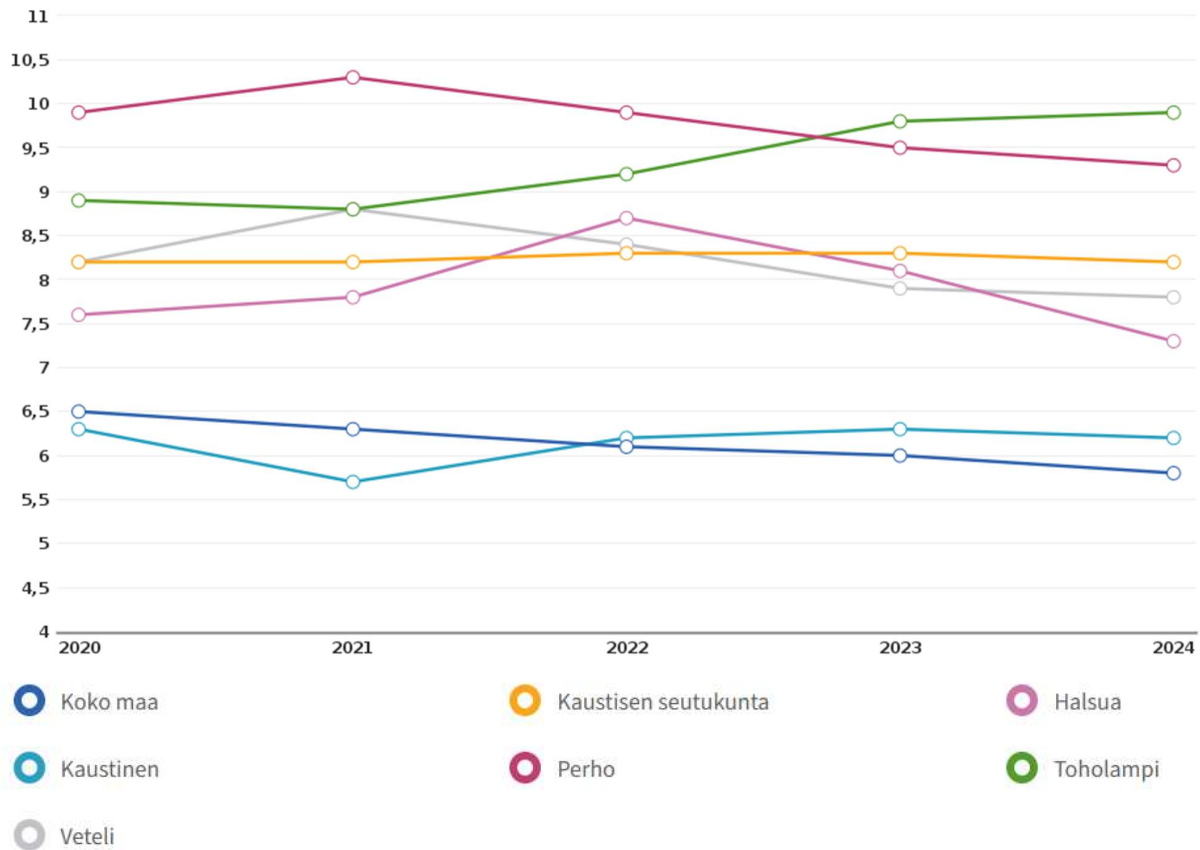
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyö keväällä)

- indikaattoriin vaikuttaa väestön elintavat, terveys ja hyvinvointi
- Vetelissä on tehty pitkäaikaista työtä pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi
- Väestön keski-ikä on naapurikuntia korkeampi

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Jatketaan kuntouttavaa työtoimintaa, työpajatoimintaa ja tuetaan kolmannen sektorin toimintaa
- Matalan kynnyksen toiminnalliset ryhmät
- Jatketaan yhteistyötä Mello ry:n kanssa

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä

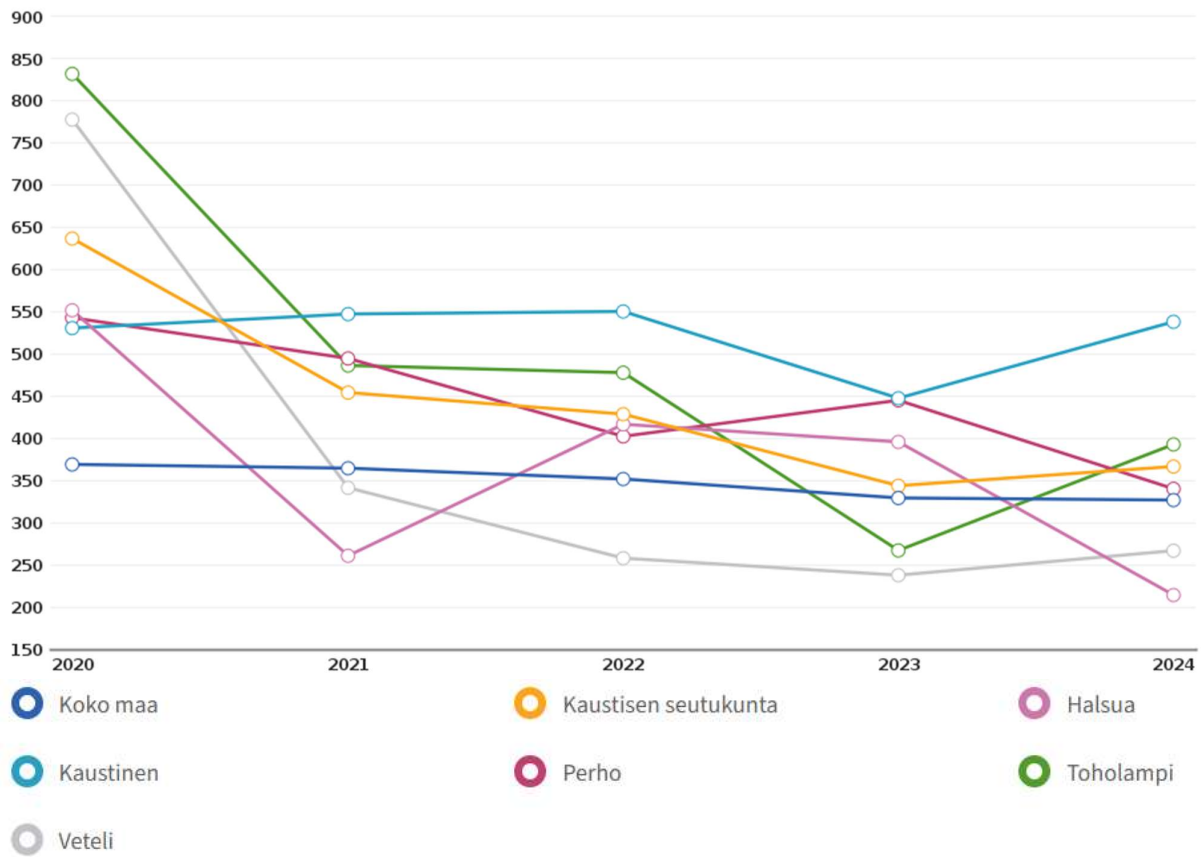
ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatö keväällä)

- Ikärakenne vaikuttaa indikaattoriin
- Työskentelyolosuhteet ja työturvallisuusmääräykset ovat kehittyneet suotuisasti
- Työhyvinvointiin on panostettu julkisella ja yksityisellä sektorilla
- Maaseudun elinkeinorakenne on kaupunkia fyysisesti kuormittavampi työntekijöille

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Liikuntapaikkojen ja mahdollisuuksien kehittäminen kuntastrategian mukaisesti
- Matalan kynnyksen toiminnalliset ryhmät
- Kansalaisopiston ja kolmannen sektorin toiminnan tukeminen

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön

ARVIO HYVINVOINNIN KEHITYKSESTÄ (viranhaltijatyo kevaällä)

- Kehitys on ollut oikeansuuntaista

HYVINVOINTIA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET (käsittely strategian ja talousarvion yhteydessä syksyllä)

- Liikuntamahdollisuuksien kehittäminen kuntastrategian mukaisesti
- Matalan kynnyksen toiminnalliset ryhmät ja liikuntakampanjat
- Kannustetaan talouskylien asukkaita perustamaan liikuntaryhmiä, jotka edesauttavat terveysliikuntaa ja yhteisöllisyyttä
- Kansalaisopiston ja kolmannen sektorin yhdistysten toiminnan tukeminen

PROSESSI-INDIKAATTORIT

Kuntajohto

Kuntalaisten elintapojen raportointi

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintapoja ja niissä tapahtuneita muutoksia

Vetelin kunnassa valtuustolle raportoidaan kerran vuodessa syksyllä kuntalaisten hyvinvoinnissa tapahtuneita muutoksia hyvinvointikertomuksen indikaattorien, kouluterveyskyselyn ja muiden kyselyiden tulosten pohjalta

Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit

Kunnan toiminta -ja taloussuunnitelmassa määritellään vuosittain mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Vetelin kunnan talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on kuntalaisten hyvinvointia arvioivia mittareita, joita päivitetään tarpeen mukaan.

Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan tekemässä arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakuntaa informoidaan kunnan hyvinvointi - ja terveystavoitteiden toteutumisen raportointitehtävästä ja annetaan tarvittavat tiedot tehtävän toteuttamiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Vetelin kunnassa on nimetty hyvinvointikoordinaattori ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä ja yhteyshenkilöt.

Asiakasraadit tai foorumit

Kunnan palveluiden suunnittelussa/kehittämistyössä hyödynnetään asiakasraateja/foorumeja

Vetelin kunnassa järjestetään yleisötilaisuuksia ja tilaisuuksia palvelujen käyttäjille ja asiantuntijatahoille esimerkiksi suunniteltaessa uusia liikuntapalveluita.

Liikunta

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa

Vetelin kunnassa käsitellään säännöllisesti kouluterveyskyselyn tuloksia ja seurataan hyvinvointikertomuksen indikaattoreita, jotka kuvaavat kuntalaisten hyvinvointia.

Seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Vetelin kunnassa järjestetään vähintään kerran vuodessa syksyllä yhteistyökokouksia, joihin kutsutaan paikalliset kulttuuriyhdistykset ja liikuntaseurat. Paikallisten yrittäjien kanssa järjestetään omia yhteistyökokouksia.

[Kohdennetut liikkumisryhmät lapsille ja nuorille](#)

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Vetelin kunta järjestää omana toimintana tai ostopalveluna tai yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa lapsille ja nuorille kerhotoimintaa ja erilaisia liikuntaryhmiä. Liikuntaryhmiä järjestetään myös muun ikäisille.

[Vaikutusten ennakoarvointi EVA](#)

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat valmisteilla olevien lautakuntapäätösten vaikutusten ennakoarvointiin EVA

Ennakkovaikutusten arviointi (EVA) ei ole vielä käytössä Vetelin kunnassa.

[Liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä](#)

Kunnassa toimii poikkihallinnollinen työryhmä, jossa käsitellään liikunnan edistämistä

Vetelin kunnassa hyvinvoinnin edistämisen työryhmä käsittelee liikunnan edistämistä. Hyvinvoinnin edistämisen työryhmässä on edustus kaikilta hallinnonaloilta sekä tarpeen mukaan asiantuntijoita liikuntaseuroista ym.

[Peruskoulu](#)

[Kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus](#)

Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus on tehty terveydenhuoltolain edellyttämällä aikavälillä kolmen vuoden välein

Tarkastus tehdään kaikissa Vetelin peruskouluissa terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla.

[Oppilaiden poissaolot](#)

Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa poissaolojen kokonaismäärä on tiedossa

Kunnassa on käytössä poissaolon portaati – seuranta järjestelmä havainnollisin liikennevaloin, jonka avulla voidaan reagoida ajoissa poissaoloihin.

[Liikuntavälitunnit](#)

Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa on käytössä pitkät liikuntavälitunnit

Vetelin kunnan peruskouluissa on käytössä pitkät liikuntavälitunnit.

Kouluruokailusuositus

Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa noudatetaan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Vetelin kunnan ruokahuollossa noudatetaan kouluruokasuositusta.

HYTE - KERROIN EUROA / ASUKAS

